DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Vol. V.] Saturdag den 18den October, 1817. [No. 42.

Secretary van den Raad van Policie op Curaçao den 13den Oct. 1817.

DE Commissie uit den Edelen Achtbaren Raad van Policie, dezes Eilands tot het aanhoren der bezwaren, welke de belasting scholdigen aan het Hoofd en Familie Geld mogten hebben intebrengen, zal op aanstaande Maandag den 20sten dezer Maand van des morgens te tien uuren, tot des middags te twaalf uuren, voor de laatste maal zitting houden, in de Raad Zaal op het Gouvernements Huis binnen het Fort Amsterdam.

De Secretaris van den Raad voornoemd.

W. PRINCE.

Fiscaals's Kantoor, 18den Oct. 1817.

DE ondergetekende als daar toe door den Weledelen Achtbaren Raad behoorlyk gequalificeerd, doet by deze alle Broodbakkers te kennen geven, en ordonneren, dat de Brooden voor deze en volgende week te bakken het gewigt moeten houden als—

De Fransche Broden 15, en

De Ronde Broden 16 oncen,

Op pœne als by publicatie is gestatueerd.

Per order van den Raad Fiscaal.

P. HOCHE Eerste Klerk.

EXTRACT uit de Notulen van den Raad van Policie des Eilands Curaçao.

Dingsdag, den 16den September 1817.

DE Raad Fiscaal als President van de wees-onbeheerde en desolate Boedelkamer, heeft namens het Collegie, den Raad verzogt om by een deswegens te nemen besluit, zodanige bevelen aan wien 't aangaat te doen geworden, als strekken mogen te beletten dat geene huwelyken van weduwenaars en weduwen minderjarige voorkinderen hebbende, buiten voorkennis van de Weeskamer gesolemniseerd worden, op dat het Collegie alzo in staat worde gesteld voor de belangen der minderjarige te zorgen.

Waar op goed gevonden en besloten is den Secretaris van dezen Raad, en den Predikant by de Hervormde gemeente alhier, aan te zeggen en te verbieden, gelyk zy respectivelyk aan gezegd en verboden worden by deeze, om geene Huwelyken van weduwenaars en weduwen minderjarige voorkinderen hebbende, te solemniseren, ten zy aan hun respectivelyk zal vertoond en overgeleverd zyn een Certificaat van de wees-onbeheerde en desolate Boedelkamer, dat dezelve van die Huwelyken kennis draagt.

Zullende Extracten hier van aan het Collegie voormeld, den Predikant by de Hervormde gemeente, en den Secretaris van dezen Raad, ten fine van informatie en narigt worden afgegeven; zonder resumtie.

De Raad voornoemd.

A KIKKERT.

Ter ordonnantie van denzelven,

W. PRINCE,
Secretaris.

Curaçao den 11den October 1817.

TE KOOP OF TE HUUR,

De Plantagie genaamd Paradys, door de wandeling de Hel, geleegen in het boven Quartier met den op Stal van een woonhuis, Afdakken en twee groote Regenbakken, die daar in gading hebben gelieve zich te addresseren by

MATTHS. DEMEY SCHOTBORGH.

Curaçao den 10den October 1817.

DE Uuitgever dezer Couranten verlangende in gevolge de wenschen van verscheidene zyner Inteekenaren, om een grooter gedeelte der Courant aan de Nederduitsche taal toetewyden, zoude zich verheugen te kunnen onderhandelen met iemand, die op zich wilde nemen en alle de noodzakelyke vertalingen en in ieder opzicht alles wat tot het Nederduitsch gedeelte van de Courant betrekking heeft.

Aanbiedingen des wegens zullen aan de drukkery aangenomen worden.

UIT DE AMSTERDAMSCHE COURANT,
Van den 26sten Juny 1817.

Verhaal van de gevolgen en ongelukken, veroorzaakt door eene Hoos, te Dongen, in dato 13 Juny 1817.

Op heden den Veertienden Juny achtien honderd zeventien, heb ik ondergeteekende *Petrus Huylman*, fungerende Burgermeester der Gemeente Dongen, Kanton Tilburg, District 's Hertogenbosch, Provincie Noord Braband, oculaire inspectie en informatie genomen van de ongelukken, veroorzaakt door eene geweldige Hoos, op Vrydag den dertienden dezer, 's avonds kwartier voor acht ure, en bevonden als volgt.

Dat den geheelen namiddag de lucht zeer drukkend warm was en weinig windt dryvende de wolken in den beneden dampkring uit het Noord oosten, en die uit den hoogeren uit het Zuid westen; tegen zeven ure s avonds hing eene donderbui in het Westen, en men hoorde twee a drie donderslagen. Tegen half acht ure was het dood stil, doch de lucht in eene geweldige beweging, dryvende de wolken in alle rigtingen tegen elkander in, en hangende zoo laag, dat dezelve genoegzaam de toppen der Boomen schenen te raken.

Omtrent kwartier voor acht ura 's avonds, vormde zich eene kolom in het Zuid-westen, boven zeer breed. In eene snelle draijing en circulaire vorm daalde dezelve naar de aarde, en scheen beneden naauwelyks de middellyn van drie a vier voeten te hebben; dezelve nam geheele wolken van zand op, zoo dat ik my in den beginne verbeelde dat er brand was; wordende de lucht zeer duister.

Men hoorde vervolgens een schrikkelyk geluid in de lucht als van vele Wagens over een steenweg, er kwam eenige wind, doch een kwartier daarna was het wederom dood stil.

Te Oosterhout, een uur afstands van Dongen, regende het zoo geweldig, dat de Huiswerven als voor een oogenblik geinnundeert werden, doch te Dongen volstrekt niets.

Deze Hoos heeft hare rigting genomen uit het Zuid-westen naar het Noord-oosten, en na onder Oosterhout eerst een onnoemelyk getal boomen in de mastbosschen door elkander geslingerd te hebben, rukte dezelve een klein huisje geheel weg, zoodanig dat er niets dan de steenen meer liggen, vervolgens de achterhuizing van eene Boeren woning, staande beide in de Groenstraat. Eene kar, over de straat passerende, waarop de knecht zat, werd ten onderste boven gekeerd, de eene burrie in stukken, en het paard, ofschoon nog ingespannen, stond verkeerd en met den kop onder de kar, de voerman vloog van de kar, en werd over de straat in eene Weide geworpen, alwaar hy zich met moeite aan het gras vast hield.

Deze Hoos veroorzaakte onder Dongen de volgende schaden; na eerst door eene reeks mastboomen gepasseerd te zyn, welke in kleine stukken zyn gebroken, vernielde dezelve zoodanig de Boerenwoning met drie Koeyen en Byentuin van *Adriaan Peter van den Nieuwenhuizen*, in de Groenstraat, dat er niets dan de Keuken is staande gebleven, zynde de muren en gevel langs de zolder afgebroken, de Granen die op zolder lagen werden verstrooid.

Peter, de zoon, dit onweder ziende aankomen, bragt het paard in de stal; het paard nog niet vast zynde, storte het Huis in, de zoon onder het paard, de zolder er op en boven hierop de gebinten; zeven koeyen lagen mede onder deze puinhoopen, alsmede de kalveren; de dienstmeid, staande voor de koeyen, werd door het vallen van een balk den arm gebroken en in de lendenen zoo zwaar gekwetst, dat dezelve niet buiten gevaar van sterven is; de zoon, paard en verder rundvee werden zonder eenig letsel van onder de puinhoopen gered. De boomen, by de huizing en op de straat staande werden op differente hoogten afgebroken anderen in differente rigtingen omver geworpen, zoo dat dezelve met de toppen tegen elkander zyn ingevallen. De Hoos nam hier een groote strooyen korf op, en voerde dezelve meer dan vyf honderd voeten met zich, zoo dat dezelve tot heden nog niet gevonden is; takken der boomen en het riet der daken werden met zoo veel geweld weggevoerd, dat de akkers in de gemeente, in die rigting, van het Zuid-Westen naar het Noord-Oosten, daarmede bedekt zyn.

Vervolgens de Schuur van *Adriaan Jan Oomens* geheel in den grond, groote schade aan het dak der huizing bewoond wordende door *Joost Berremans*, den schoorsteen er afwerpende; doch in de helling van het dak blyvende liggen, de houten putkuip in twee stukken in den put, een appelboom, op de werf staande, circa 3 voeten boven den grond afgeworpen, en den stam en geheelen tey middel in den hof over de heg nedergeworpen.

By de kleine huizing van *Hendrik de Lang* een Daglooner, lag een zware boom aan de Zuidzyde ten Zuiden gevallen, en aan de noord zyde een zware boom ten Noorden gevallen, zonder de huizing te raken, ofschoon dezelve geene vier voeten van de huizing stonden.

Van daar de achterhuizing van *Martin Opstroom*, geheel in den grond, doch door de werveling der Hoos, ofschoon rigting nemende naar het Noord-Oosten, deze achterhuizing geworpen en ingestort Zuidwaarts; het huis aan de Noordzyde een geheel nieuw dak hebbende is hetzelve niet verder beschadigd, dan dat circa vier voeten van de naald van den eenen gevel tot den andere een streep riet van circa 3-4 voet breedte, zoodanig omhoog gestroopt is, dat men zoude zeggen een kanonskogel aldaar te zyn gepasseerd.

Van hier nam de Hoos eene rigting meer Oostwaarts, wierp de kooi of schop van *Adriaan Janse van Riel* omver, en maakte drie gaten in het goede sterke dak der Woonhuizing.

In dezelve rigting voorgaande, rukte dezelve de Zuidelyke houten afplanking der Schuur, met de posten en stylen van *Antony Cornelis Birck* omver, zoo dat dezelve Zuidwaarts inviel, liggende de eene deur onder dezelve, terwyl de andere aan den Zuid-Oosten hoek van de werf lag.

Van daar in eene zuid-oostelyke rigting omverwerpende vyf appelboomen in den Hof van *Maria van Loon*, waarvan drie met den top in het zuiden en twee in het westen liggen, en eene gevlogte weegt uit het schop neerslaande, liep deze Hoos over de akkers in de Langstraat.

Eerst al het riet van het dak afwerpende van de huizing van *Antony Dingemans*, bewoond door *Jan Antony Vos*, en van daar in dezelve rigting nedervallende en brekende eenige boomen, wierp dezelve omver de achterhuizing van *Peter Adriaan Knögen*, zyne groote byna nieuwe Schuur zoo plat in den grond, dat de Kaf-of Wanmolen er boven uit stak, vervolgens een vlierbosch uit den grond, wierp de achterhuizing van *Maria Dingemans* omver, en nam daarna meer oostwaarts hare rigting op den *lagen Ham*, vernielende het dak van de Huizing, Schuur en schop vad *Jan Bap. Corn. Claesen*, nam een Rietschelf mede, zoo dat de bossen in de boomen hangen of in de Stede verspreid zyn.

Eindelyk nam deze Hoos een gedeelte van het dak der huizing en schuur mede van *Hans Peter Adriaanse* op Klein Dongen, alwaar dezelve Dongen verliet.

De schade is zeer groot, en de uitwerking op huizen en boomen verwonderlyk en onbeschryfelyk; doch gelukkig hebben de granen er niets of weinig by geleden, wyl dezelve plat tegen den grond geslagen werden, doch zich weder opgerigt hebben.

Van al hetwelk ik heb gemaakt het tegenwoordig Proces-Verbaal, om te dienen daar en zoo het behoort.

Binnen Dongen, dato als boven.

P. HUYLMAN.

OPROEPING.

MET voorkennis en goedkeuring van Zyn Excellentie den Vice Admiraal, Commandeur der Militaire Willems Orde, Gouverneur Generaal over het Eiland Curaçao en onderhoorige Eilanden Bonaire en Aruba, &c. &c. &c.

De Adjunct Fiscaal dezes en onderhoorige Eilanden ontwaar geworden zynde, dat zedert eenige maanden verscheidene vreemdelingen zich alhier hebben opgehouden, welke geene middelen van bestaan hebben; dat anderen die waarlyk en beroep hebben het zelve alhier willen uitoeffenen en schynen voorgenoomen te hebben zich hier te willen etablisseeren zonder van het Departement van Koophandel en Koloniën in Nederland, tot dat einde behoorlyk geauthoriseerd te zyn; het geen strydig is met de bepalingen vervat in de reglementen van regering door Zyne Majesteit den Koning voor de Oost en West Indische bezittingen der Nederlanden gearresteerd.

Zo is het, dat de Adjunct Fiscaal voornoemd alle de geenen die zedert de maand January 1817 alhier van vreemde plaatsen zyn aangekomen, zonder onderscheid van natie, sexe en onderdom mits dezen oproept, zich ter Fiscalaat in perzoon te melden, ten einde hunne naamen, woonplaatzen, middelen van bestaan en het oogmerk van hun verblyf alhier opte geeven; zullende by Adjunct Fiscaal, Maandag, Dingsdag, Woensdag, en Vrydag, zynde den twintigsten, een en twintigsten, twee en twintigsten, en vier en twintigsten October, tot dat einde van elf tot twee uuren ter Fiscalaat vaceren.

De geenen die in gebreken zouden blyven aan deze oproeping te voldoen zullen direct door de Policie worden opgevat, en als Vagabonden van dit Eiland worden verzonden.

Actum Curaçao den 15den Oct. 1817.

De Adjunct Fiscaal voornoemd,
H. R. HAYUNGA.

TRADUCCION.

CITACION.

CON previo conocimiento y aprobacion de su Excellencia el Vice Almirante, Comendador de la Orden Militar de Guillermo, Governador General de la Isla de Cureçao y sus Dependencias, Bonaire y Aruba, &c. &c. &c.

El Ayudante Fiscal de esta Isla y sus Dependencias, haviendo sido informado, que desde algunos mezes varios estrangeros que no tienen medios de subsistencia se detuvieron en esta Isla, y que otros que verdaderamente tienen oficios y ocupaciones las quieren executar en esta Isla, pareciendo haver tomado la resolucion de establicerse en ella, sin haver sido á este fin devidamente authorizado por el Departamento de Comercio y Colonias de los Payses Baxos, lo que is contrario á las limitaciones en el Reglamento del Gobierno decretado por su Magestad el Rey, por las posesiones de los Payses Baxos en las Indias Oriental y Occidental.

El sobre dicho Ayudante Fiscal cita y llama á todos aquellos que desde el mez de Enero 1817 llegaron de lugares estrangeros á esta Isla, sin distincion de nacion, sexo ni edad, de comparecer en persona al Fiscalato, al fin de dar nota de sus nombres, lugares de residencia, medios de subsistencia, y el objeto que llevan de haberse establecido en esta Isla; á cuyo fin el Ayudante Fiscal, tendrá sesion al Fiscalato los dias Lunes, Martes, Miercoles y Viernes, siendo el 20, 21, 22 y 24 de Octubre, desde las onze de la mañana, hasta las dos de la tarde; y todos aquellos que no cumplen con esta citacion seran puesto presos por la Policia, y mandados como Vagamundo de la Isla.

El Ayudante Fiscal sobre dicho,
(firmado) H. R. HAYUNGA.
Actum Curaçao 15 de Octubre de 1817.
Fielmente traducido por mi,
(firmado) M. RICARDO,
Int del Gobierno interino.

CURACAO.

Vaartuigen in en uitgeklaart zederd onze laatste

INGEKLAARD—OCTOBER.

10.	golet Joben, Sastre,	La Guayra
13.	—— Admiraal Kikkert, Bourne,	Boston
15.	—— Alexandria, Boekhout,	Aruba
	bark Conception, Rurra,	Coro
16.	golet St. Theresa, Estrada,	ditto
	lantje El Carmen, Carcia,	Spaansche kust

UITGEKLAARD—OCTOBER.

11.	golet Eliza, Dewiodt,	Spaansche Kust
13.	—— Dorothea, Debrit,	Jaquemel
14.	—— Neptune, Luyando,	St. Domingo
	brik Saxe Coburg, Lambertus,	Spa. kust
	—— Prins van Oranje, Alis,	ditto
15.	golet De Ware Broeders, Gilbert,	Aruba
	—— Venus, Porrie,	St. Thomas
	—— Harmonie, Molino,	New York
16.	—— Alexandria, Boekhout,	Aruba
	—— Maria, Porrie,	La Guayra

Het blykt uit de Boston papieren, met de Admiraal Kikkert ontvangen, welke tot den 23sten September zyn, dat Sir Gregor M'Gregor van het bevel op Amelia Eiland afstand gedaan, en de onderneming geabandonneerd heeft. Het word gezegd, dat hy grootelyks door die hem beloofd hebben, hulp toe te zullen reiken niet alleen om zyne veiligheid op Amelia duurzaam te doen worden, maar ook St. Augustine ten onder te brengen, misleid is geworden. Sir Gregor scheepte met zyn huisgezin en bezittingen op den 5den September, in een brik, maar zyn bestemming plaats was niet bekend.

De Amerikaansche Konsul was verpligt Tunis te verlaten, doordien hy door den Bey op eene wyze behandelt is geworden, dat het niet betamelyk zyn zoude, hy langer als representant der Vereenigde Staten aldaar zoude blyven. Het Amerikaansch eskader lag te Liverno, en het was het algemeen gevoelen dat hetzelve binnen kort Tunis zoude attakkeeren.

De pest is te Algiers en Bona uitgebroken, uit dien hoofde zyn alle communicatien tusschen Gibraltar en die havens gestopt.

Wy zyn niet in bezit van eenig berigt wegens de wederzydsche vyandelyke partyn op de Kust, noch kan er in der daad, tot dat de neerzakking der wateren op de vlakten, en de afvalling der rivieren, welke in dit jaargety gemeenlyk zeer gezwollen zyn, aan beide partyen eene gelegenheid om te veld te trekken, geven zullen, veel belangryke tydingen verwacht worden.

Myn Heer de Couraantier.

De grappige doch niet minder dweeprig of winzucht doelende Advertissement in uw weekblad van ll. Zaturdag geplaatst uit de Caracas Courant van 10den September, heb ik waarlyk zoo Singulier gevonden, dat ik niet heb kunnen nalaten daarvan eigenaardig, eene nederduitsche vertaling te geven met een' klein bygevoegde aanmerking; zie hier de overzetting uit het Engelsch: —

Singuliere Advertissement.

De schoone beeldtenis der eere dienst van onze Dame la Merced (lieve vrouw der ontferming) aan dit kantoor herdrukt zynde, kunnen de broederen en vrome belyders die begeerig zyn om eene of meerdere copyen daar van te kopen, zich vervoegen ten kantoor dezer drukkery, alwaar het zelve wordt verkogt tegens een en een halve schelling voor ieder copy. Daar is niets meer gepastlyker ter afsmeeking der *hulp van deze vermogende koningin* in een tydvak wanneer zoo veele *dwalende schapen* zyn, en waarby, voor de vrede en gerustheid onzer natie goeden te doen.

Nota.—Het is zeer wenschelyk, dat op dit printbeeldig vertrouwen en tot zulk eenen geringe prys zoo gemakelyk te bekomen middel, het voorgewende effect konde bereikt worden; dat in der daad als dan proefondervindelyk, zonder moeite door het sterk geloof, uitnemend krachtiger zoude wezen, als tot nog toe, alle de krygsmachtige verrichtingen en hooggenadige pardon verklaringen konden uitwerken; ook, tot byzondere *nut van 't algemeen* voor de tegenwoordige belangen onzer Curacaosche vaart en handel.

SINCERUS.

Eerste vervolg van de vereeniging van Belgien met het Vereenigd Nederland.

Deze, in den aanvang zo ongelukkig gevoerden oorlog in den jare 1679 met de Nymeegsche vrede geeindigd zynde bleef het Fransche ryk by denzelven in 't bezit van de meeste zyner veroveringen in de Spaansche Nederlanden; en hiermede nog niet te vrede beoogde hetzelve nog meerder van dat grondgebied, tot zich te trekken; hiervan daan de onlusten met spanje in 1684 en om die streek van tyd en de daar uit onstane geschillen tusschen zyn Hoogheid ter eerne, en de staten van Zeeland. en de stad Amsterdam ter andere zyde op het stuk der werving van 16,000 man, ter verdediging der gemelde Nederlanden tegens Lodewyk den 14de waar toe de laatsten op aanrading, der graven d'Avaux niet wilden verstaan schoon Zeeland nadethand in dezelve stemde, terwyl zyn hoogheid gerugsteund door de Spaansche afgezant de marquis de Gamarra, met de meerderheid van Holland en de Staten der andere gewesten, dezelve tragten doortedringen, doch welke werving van tyd tot tyd uithoofde dier onlusten verwyld, eindelyk onnodig wierd, door middel van het geslote twintigjarig bestand tusschen de beide kronen, waar door immers voor dat tydvak verdere veroveringen belet wierd; de oorlog kort daarna in 1689 uitgebarsten over de troonsteklimming van Prins Willem de derde in Engeland, geeindigt met de Eyswykscha vrede in 1698 deed Frankryk noch al meerder magt en grondgebied erlangen, zodanig dat het voorzegde ryk zich op het einde der zeventiende eeuw, in het bezit zag van geheel Fransch Vlaanderen Artois, Fransch Henegouwen, 't Franschecomte' Lotharingen en den Elsas en andere plaatsen op Duitsche Bodem gelegen.

Inmiddels was de rust, welke Europa zich uit het sluiten der Ryswyksche vrede voor stelde, slegts van een zeer korte duur. Lodewyk de 14de toch bleef gewapent loerende op de Spaansche nalatenschap ten behoeve zyns agter klynzoons de Hertog van Anjouw, by mangel van lyfsgeboorte van koning Carel die alle ogenblikken den geest scheen te zullen geven en bereids by eene uiterste wille over die successien beschikt had. Spoedig vereendigde zich Engeland, onze Republiek en keizer Leopold met andere Duitsche vorsten, hiertegens, en de dood van koning Willem, te Kensington op den 19den Maart des jaars 1702 voorgevallen deed onze staat hoezeer door Frankryk aangezogt, geensints van maatregelen veranderen; Anjouw tot koning van Spanje uitgeroepen, vond zich dadelyk in oorlog deswegens gewikkelt terwyl aan deze zyde Hertog Karel van Oostenryk daar tegen als wettig erfgenaam erkent wierd, en het was deze oorlog die zo gelukkig gevoerd wierd dat er alle kans geboren was, om het meest veroverde der Nederlanden terug te bekomen: men herinnere zich de vrede onderhandelingen van Geertreudenberg in 't jaar 1708 en 1709, en de uitbiedingen aan de Fransche zyde. dan de ongenade waar in de beroemde Hertog van Marlborough kort na de afbreking dier onderhandelingen ten hove viel, het behendig winnen van de engelsche staats dienaren voor de Fransche zyde de verslapping welke by de bondgenoten bespeurd wierd na de verheffing van Hertog karel tot den Keizerlyken troon na 's keizer dood, spruitende uit vrees voor een te grote aanwasch van magt indien deze kroon met die van Spanje vereenigd wierd; dit alles deed de oorlogskans gansch en al veranderen, men verlohr de meeste veroveringen; en deze zo gelukkig begonnene en eenige jaren voortgezetten oorlog, eindigde met de Utregtsche vrede in den jare 1713, by de welke onze staat diep in schulden gezonken, niets anders won dan de toezegging van eene Barriere in de Nederlanden, doch die dezelve nog niet eens dan onder heftig tegenstribbelen aan zyde van Oostenryk verkreeg, als zynde de Nederlanden by die vrede aan de republiek onder eene provisioneele beheering over gegeven echter ten behoeve van gezegde huis om na met het zelve een overeenkomst van bezetting eeniger sterke plaatsen gesloten te hebben, dezelve in te ruimen terwyl in het Overkwartier van Gelderland by het tractaat van barriere om het jaar 1716 gesloten, aan der staten kant de stad Venlo slegts in eigendom verkregen en de bezettingen der onzen tot eenige sterke plaatsen in gezegde Nederlanden bepaald wierd, hoe dit ook ware, vele verblyden zich hier te lande met dit Barriere tractaat als door het zelve oordelende bereikt te zyn het oogmerk der voorvaderen, om een voormuur tegens Frankryk te erlangen, ofschoon anderen gansch anders ten opzigte van de verkryging eener zodanige Barriere oordeelden; meenende redenen van vrees te hebben voor deszelfs ongenoegzaamheid, ingeval van oorlog, als wanneer Oostenryk al den last des krygs in zyne Nederlanden op den staat veelligt zoude doen aankomen behalven dat de republiek zeer gemakkelyk voor het behoud van haar Barriere in andere haar geheel vreemde geschillen en oorlogen konde ingewikkelt worden, en welke van deze beide oordeel vellingen in vervolg van tyden der waarheid het naaste by gekomen zy heeft de ondervinding genoegzaam geleert gelyk straks nader zal ontvouwt worden.

(Het vervolg hierna.)

Errata.—In de Courant van 11den October ll. voor *Utregtsche* lees *Atregtse* vrede.

Uit de Caracas Gazette van den 24sten Sept. 1817.

KONINGLYKE INDULTO.

DE KONING.—Wenschende door een trek myner koninglyke barmhartigheid de gelukkige dag uittemunten, in welke ik, om vrede en rust aan myne landen te verzekeren, aan de Spanjaarden eene tedere moeder in myne zeer beminde en waarde echa, de koningin, geef; en niet in staat het geluk welk deze dag my toebrengd ten vollen te genieten, (een dag meerder geluk voorspellend, door de gelukkige vereeniging myner beminde en grote broeder Don Carlos met de Infanta Doña Maria Francisca,) zonder voor af in zoo verre de wetten en de gesteldheid van het koningryk gedogen, de ongelukkigen onder de zwaarte hunner misdaden bezwykende, uit hunne elende te verlossen, ik heb besloten eene algemeene Indulto te schenken aan de misdadigers in het schier en de nabyleggende eilanden, welke in verstaan kunnen worden, en aan welke derzelver voordelen zich zonder bevooroordeeling van een derde persoon, of van het openbaar geregt uitstrekken kunnen, en ik heb ter gelyker tyd aan myne hoven van Admiraliteit, oorlog en de Indiën

gelast, om de voorwaarden voortestellen op welke eene gelyke vergiffenis gedoogd kan worden zich uittestrekken over de misdadigers beiden van het leger en de zeemagt in alle myne grondgebieden, en over die der andere zyde der Atlantische Zee, welke uit het pad van rede gedwaald hebben; aan my zelve de magt eener vergrooting welke myne gevoeligheid en myn vurige wensch om myne beminde onderdanen zich rond myn rykszetel verheugende te zien, hierna vereischen mogt, achterhoudende: ik heb daarvoor besloten:

1.—Dat alle gevangenen in hechtenis in de gevangenhuizen van Madrid en de andere plaatsen van het koningryk, die in de Indulto verstaan kunnen worden, geoorloofd zullen worden derzelver voordelen te genieten, met uitzondering van zulken welken schuldig zyn aan de misdaden van Goddelyk en menschelyk hoog verraad, van priester doodslag, van munt vervalsching, van brandstichting, van smokkelen, van Godslastering, van Sodomi, van omkoping en list, van valschheid, van verraad, van tegenstelling omtrent het geregt bedrog aan de koninglyke schatkist, en naar het leger, de zeedienst of arme huis bestemde omzwervers.

2.—Dat deze Indulto uitgestrekt zal worden over de gevluchte en ontegenwoordige Rebellen, die zich voor eenig geregtshof zullen vertoonen, en aldaar hun regtsgeding voorstellen, ten einde het aan de behoorlyke Vierscharen voorgedragen worde, alwaar hun de vergiffenis verklaring voorgelezen zal worden. Die in Spanje wonen zullen zes maanden, en die buiten deze koningryken een jaar, vergund worden, om op de voorschreve wyze te handelen.

3.—Dat geene andere misdaden dan die voor de aankondiging dezer Indulto gepleegd, en onder de bepalingen van het 1ste Artikel zyn, in dezelve verstaan zullen worden, en in geenen deele die welke namaals voorvallen mogen.

4.—Dat die welke tot Presidio of het Wapenhuis zyn veroordeeld, nog niet verzonden, of op hun weg naar de plaats hunner bestemming zyn, mede in de gemelde Indulto begrepen worden, mits zy niet voor de misdaden by het 1ste Artikel uitgezondert, veroordeelt zyn.

5.—Dat de gemelde Indulto niet uitstrekken zal over misdaden waar verzwarende gezindheden zyn, ten zy derzelver toestemming verklarende, noch moet het gedacht worden de in geld boeten betrokkenen, buiten voldoening en vrykenning derzelve te ontslaan maar ingeval de aandeelen of de boeten, de Fiscaal of de aankondiger toebehooren, zullen de gevangenen regt tot het voordeel der Indulto hebben.

En daar het myne koninglyke wille zy dat deeze algemeene vergiffenis in gelyker manier doordringen zal tot myne onderdanen in Amerika en de Philippine Eilanden, heb ik dezelve door een koninglyk bevel van den 3den October jongstleden aan myn Raad der Indiën bekend gemaakt, op dat dit volbragt worde, en de middelen my in eene vergadering van den 10de December voorgesteld, waardoor het tot die landen uitgestrekt kan worden, goed gekeurd hebbende, heb ik gelast dat zulks dan behoorlyk volbragt worde, met de volgende verklaringen:

1.—Dat onder de misdaden in de Indulto uitgezondert die van diefstal gelyk altyd, mede verstaan worde.

2.—Dat de smokkelaars van verbodene goederen begrepen zullen worden in de Indulto, met dat onderscheid, dat hun geen ander straf zal opgelegd worden, dat het in beslag nemen der onwettige goederen, en zulken die *estencadas* (door het gouvernement opgekocht) zyn, en dat die welke wettig zyn, aan hun hergeven zullen werden, mits de koninglyke geregtigheden betalende.

3.—Dat het tydbestek van de pleging der misdaden, en die aan de vluchtelingen en ontegenwoordigen vergund zyn, gerekend zal worden tot en van den dag der aankondiging der Indulto, in de hoofstad van onderkoningryken, presidentschappen &c.

4.—En dat het uitstrekken tot de vervolgd en niet vervolgd wordende misdadigers, tegenwoordig of ontegenwoordig, van de misdaad van oproer, voor de aankondiging dezer Indulto, in gemelde hoofdsteden, wel te verstaan, zonder benadeeling der magten in onderkoningryken en presidentschappen bezeten, in wet 20 tit 8 boek 7 der wetten dier koningryken, welke door die opperhoofden aan misdadigers van oproer in de Indulto verstaan, uitgeoefend zullen worden, op de wyze by dezelfde wet voorschreven, in de 61ste tit. 3. book 3. waaraan het betrekking heeft. Uit welker hoofde ik door dit myn koninglyk bevel aan de onderkoningen, presidenten, hoven, en gouverneurs van beide Amerika en de Philippine eilanden, gelast heb, de gemelde Indulto in hunne respective gebieden aantekondigen en om de nodige maatregelen tot stipte en schuldige volbrenging derzelve, door alle hunne regters en magistraatspersonen, in overeenstemming met de voorzegde verklaringen, te gebruiken.

Gedagtekend te Madrid, den 24sten January 1817.

IK DE KONING.

Op bevel van de koning onze meester.

SILVESTER COLLAR.

Gedaan in de stad van Caracas den 11den dag van September 1817, de Achtbare President, Gouverneur, Raden en Fiscaal gezien hebbende het voorenstaande koninglyk bevel van den 24sten January ll. waarin Z. M. tot deze landen uitstrekt, met vier byzondere verklaringen, zyne koninglyke Indulto, uit hoofde zyns huwelyks en dat van zyn hoogheid Señor Infante Don Carlos geschonken, hebben eenpariglyk besloten dat het zelve nagegaan, volbragt en ten uitvoer gebragt worde; en voegen de volgende uitleggingen by, tot het uit den weg ruimen eiler twyfelingen van duisterheid in Artikel 4. welke de misdadigers van oproer bevat, en te meer om het groote einde welk de vaderlyke goedertierenheid van den vorst in het oog heeft, te bereiken.

1.—Dat de Indulto door zyne majesteit aan de misdadigers van oproer geschonken algemeen en onbepaald is, alle de geenen die in de voorledene revolutien deel hadden, en die tot de dag derzelver aankondiging nog in deze overtreding voortgevaard hebben, welk ook hun gevoelens of daden mogten geweest zyn, zullen in dezelve verstaan worden, en zullen terstond derzelver voordeelen genieten, en geen oorzaak of reden zal gedoogd worden de vergunning van genade aan die welke zich aandienen zullen om het te verkrygen, te beletten.

2.—Om die zelfde reden zullen die rustig in hunne provintien wonen, en niet vervolgd zyn geworden, vry en heilig van eenig andere straf blyven.

3.—Dat de bepaling in de koninglyke Indulto gedaan met betrekking tot de wetten 20. tit 8. boek 7. en 61 tit 3. boek 3. verstaan zullen worden betrekking te hebben tot de overzending naar Spanje dier lieden, onder de vergevenden, welkers residentie in deze landen nadelig tot de algemeene vrede en rust, en tot het behoud van het land, en die dus in voele vryheid, met overlevering hunner eigendommen, verzonden zullen worden.

4.—De bevoegdheid der personen zal bepaald worden door de bekende voorzigtigheid der President, Gouverneur en Kapitein Generaal ad Interim in den Raad van Policie als een hoofdzaak van publicke behoudenis.

5.—Inziende op de noodzakelykheid om de verstrooyden met de uiterste spoed in den boezem der natie te herenigen, en de korte afstand der naburige vreemde eilanden overwegende, zullen de emigranten in hen wonende, zich binnen de zes maanden hebben aantedienen in eenig der voornaamste steden van het landschap, of in eenig ander plaats, binnen het gebied van z. m. welk voor hem het meest gelegen is, bekennende dat zy gekomen zyn om de voordeelen van deze koninglyke vergiffenis te genieten. De inwoners van de Provintie Caracas die genegen mogten zyn terstond te komen, moeten het door wege van Laguayra of Puerto Cabello doen; en die der andere Provintien door de havens hunner hoofdsteden, alwaar zy vryelyk ingelaten zullen worden, in de orders van de Achtbare President Gouverneur en Policie regter afwachten.

6.—Alle in geregtelyke bewaring zynde eigendommen, zullen aan hunne bevoegde eigenaren overgeleverd worden, zoodra zy er voor verzoeken mogten, en bewyzen datzy op Spaansche gronden zyn dewyl zy van Fiscaal boeten volgens de Indulto, vry zyn.

7.—Alle onafgedaane regtszaken, of die welke uit hoofde der revolutie zyn vervolgd geworden, zullen terstond ophouden, en in geenen deele ten eeniger tyde voorgedragen worden.

8.—Dat een kopy deezer Indulto aangeboden zal worden aan de Achtbare President, Gouverneur en Kapitein Generaal ad Interim, ten einde het zyne Excellentie mogte behagen dezelve door eene proclamatie met de grootste plechtigheid in de Hoofdstad en in de andere deelen der Provintien aantekondigen, en in een extroordinaire gazette gevoegd, en aan de opperhoofden in de vreemde Eilanden bekend gemaakt; aan de Gouverneurs der andere Provintien magt gevende het in dezelven te doen aankondigen en nagaan; en kennis er van aan zyne Excellentie de Generaal in Chef der Expeditionaire armee, te geven; na welk het besluit geeindigd werd, en de voormelde Heeren hunne teekeningen er aan stelden, hetwelk ik certificeer.

CICILIO ODOARDO.

Dat de Indulto van z. m. en de byvoegzelen der Hooge Vierschaar van de koninglyke Audiencia behoorlyk volbragt worde, en dat ten einde het behoorlyk uitteoevenen dezelve plechtiglyk by proclamatie gepubliceerd worde op den dag van morgen, en aan de gouverneurs, magistraats personen, geregts hoven en andere magtbezittenden der landschap bekend gemaakt worde en de nodige formaliteiten aan het Gouvernements kantoor uitoefenen tot spoediging derzelver publicatie.

JUAN BAUTISTA PARDO.

New York, Sept. 20.

Meer Emigranten aangekomen.—De brik Bubona, kapitein Gartwell is te Philadelphia 77 dagen van Amsterdam gearriveert, met 221 passagiers uit 260. Veertien volwassenen en vyf en twintig kinderen zyn op reis gestorven.

Van St. Domingo.—Kapitein Dominick 25 dagen van Jaquemel meld, dat een bevel van Petion, verbiedende dat vreemde vaartuigen hunne ladingen by klein in zyne havens verkoopen mogten, aangekondigd was.

VOOR DE CURAÇAOSCHE COURANT.

DE BRAVE MAN.

Het lust my eens den braven man te schetzen,
Zo als hy is, zo als hy moet bestaan;
En dit tafreel zal hoop ik niemand kwetzen,
Die op den weg der deugd nog voort wil gaan.
De brave man is met zyn staat te vreden;
De geldzucht heeft geen invloed op zyn hart;
Zyn geest verlicht door Godsdienst en door reden,
Word nooit beklemd door ydle vrees of smart.
Het streng gezag kan nooit zyn ziel bekooren.
De les, "Al wat gy wildt dat U geschiedt,
Doet andren zo" gaat nooit by hem verloren;
Zyn evenmensch stort hy in geen verdriet.
Hy is niet trotsch op rykdom, eere of gaven;
Zyn huisgezin maakt hy nooit 't leven bang:
Hy is niet hard ten aanzien zyner slaven,
Zy dienen hem uit liefde, zonder dwang;
Nooit laat hy hen van honger kwynend sterven
Nooit geeft hy aan verkoopsters valsch gewigt.
Geen geld of goed zoekt hy door onrecht te erven.
Hy heeft geleerd te leven naar zyn plicht.
Hy laat zyn vrouw met negers en negrinnen,
Geen handel doen in doeken, streep of bont,
Om door die weg drie dubble winst te winnen;
Bedriegt geen mensch door ellen, maat, of pond.
Zyn hart wordt door geen eerzucht aangedreven.
Hy werkt altoos ten nutte van 't gemeen.
Hy zoekt geen ambt om maar in pracht te leven.
Betaald ook weer aan die hem geeft ter leen.
Hy houdt zich van geen vrienden afgezonderd.
Hy schiet zyn geld als iemand is in nood,
Doch hoger nooit dan tegen zes ten honderd;
En daag'lyks deeld hy de armen van zyn brood
Hy heeft geleerd voorzigtig stil te zwygen
Wanneer hy denkt dat 't spreken nadeel doet.
Een lasteraar kan niets by hem verkrygen:
De leugen heeft nooit vat op zyn gemoed.
Hy is bedaard in voor-en tegenspoeden.
Hy neemt geduld al zyn de lasten zwaar.
Nooit spreekt hy los, nooit heeft hy kwaad vermoeden,
Van 's lands bestuur, nooit roer hy aan die snaar.
Wie zou die man die braven man niet roemen,
Die zo geheel aan 't algemeen zich wydt!
Geen wonder dat de bleeke nyd op 't noemen,
Van dezen naam zyn tanden stukken byt.

By the Admiral Kikkert, 19 days from Boston, we have received the papers of that place to the 23d of September, ample extracts from which will be found in our last page.

The Republicans at Amelia Island appear to be in a state of anarchy. It would seem that Sir Gregor M'Gregor had been most egregiously deceived by those who promised to furnish him with aid to render the conquest of Amelia secure and permanent, and for the accomplishment of the ulterior objects of the expedition; in consequence of which Sir Gregor resigned the command and abandoned the enterprize, having left the island on the 5th Sept. with his family and effects. It was not known where he intended to proceed to.

We are not in possession of any intelligence from the contending parties on the Main, nor indeed can news of much importance be expected until the subsiding of the waters on the Plains, and the falling of the rivers, which at this season are usually much swollen, shall afford both parties an opportunity of taking the field.

AMERICA.

New York, Sept. 13.

Important.—We have seen a letter from a gentleman at Gibraltar, dated June 21, stating, that the writer had conversed with an officer belonging to the U. S. ship Peacock, just arrived at that place from Algiers and Tunis. From the latter place they had brought our Consul, Mr. Anderson, who was induced to leave there, owing to his having been treated in a manner that would not justify his remaining longer as the representative of the United States. The Bey, for some time previous to his departure, would not permit him to come into his presence, in consequence of his refusing to kiss his highness' hand. He has also detained there an American citizen, for demanding payment for property sold his highness to the amount of several thousand dollars. The Peacock left them getting their fortifications in order, and it is the general opinion that there will be a *brush* with them, soon after her joining the squadron at Marseilles. She will sail as soon as she can get in a supply of provisions and water.

From the Straits—Captain Gallop, from Genoa and Gibralter, informs, that on the 2d of July, the American squadron was at Leghorn; and that the Plague raged at Algiers and Bona. In consequence of which the communination between Gibraltar and the above ports were cut off. Captain G. adds, that the intercourse between Gibralter and all the ports up the Straits was prohibited on account of the Plague.

PRIVATEERING.

Boston, Sept. 16.—Capt. Davis, of the brig Cherub, from Lisbon communicates the following:

" The first part of July a Russian brig arrived at Lisbon that had been captured by an Algerine corsair, who put on board the brig 11 Turks, and left the Russian captain, with four of his crew on board of his own vessel. A favorable opportunity offered, when the Russians attacked the Turks and drove them all overboard. The Russian captain was severely wounded in several places, but was likely to recover.

" Two valuabie Portuguese Indiamen were captured the 1st of June, in lat. 33 north, and lon. 34, 15, west, by an American built schooner, mounting 10 guns, carronades, and carrying 110 men—supposed to be the St. Martin from Buenos Ayres, and formerly the American privateer Congress, commanded by John Deiter. The officers names were, 1st, Richard Moon, 2d, F. Jenkins, 3d, —— Sprague. The captain gave a certificate in English that he had captured three vessels. By papers dropped by some of the officers of this privateer it appears that a person of the name of T. M. Goodwin, of Baltimore was one with whom they had correspondence. The officers of both the captured ships who were prisoners on board the privateer for several days, say that all on board spoke no other language than English, and that they were all Americans but one, who was a Spaniard, and that he was a prisoner. The officers and crews of these two ships were landed at the Island of Flores, and afterwards brought to Lisbon by the Portuguese frigate San Pedro—these two ships were considered to be worth upwards of a million and a half of dollars—one the Grand Para from Bengal, the other the Carolina, from China—much of the property in these two vessels was owned in small shares by a number of different individuals, who were distressed exceedingly by the loss—and it is difficult to describe the excitements that prevailed against the Americans generally (after they had got the intelligence of these captures) and particularly against our government for not taking some more prompt and efficient measures to prevent its citizens from engaging in such acts of plunder and piracy—Every possible embarrassment seems to be thrown in the way of American Trade, both in Spain and Portugal. Capt. D. experienced not a little of it in the latter place before his licence could be obtained for the shipment of the specie which he has brought on account of the American government.

A large fleet of transports, convoyed by two frigates, were to sail from Lisbon, 28th July for the Brazils, to carry out 4000 troops.

New York Sept. 20.

More Emigrants arrived.—The brig Bubona, Gartwell, has arrived at Philadelphia, in 77 days from Amsterdam, with 221 passengers, out of 260. Fourteen adults and twenty-five children died on the passage.

From St. Domingo.—Captain Dominick, 25 days from Jaquemel, informs that an order of Petion had just been issued, forbidding foreign vessels to retail their cargoes in his ports.

SIR GREGOR M' GREGOR.

It will be seen, by information in our columns this day, that general M'Gregor has resigned his command on Amelia Island to colonel Ervine, late from New-York, and that colonels Posey and Paxter had resigned their commissions and abandoned the enterprize. We confess ourselves at a loss fully to account for this singular resolution of M'Gregor, who, it appears, had a force sufficiently formidable to preserve his situation on the Island. We have no doubt, however, that he has been egregiously deceived by those who pledged to furnish him with aid, not only to render his security permanent at Amelia, but for the reduction of St. Augustine.

Charleston, September 13.

IMPORTANT FROM AMELIA ISLAND.

Extract of a letter from Fernandina, dated the 6th instant.

" We are all in confusion—Mac Gregor has resigned the command, and his officers and men deserting daily. They expect an attack to-morrow from the Spaniards. I have moved my family and part of my goods to St. Mary's, there to wait the result. I hope it will not be long, before the Americans get possession of the Floridas—we shall have no peace until this takes place."

NEWS FROM THE SOUTH.

Extract of another letter.

"I had some business which called me to Fernandina this morning. On my arrival there, I was sorry to find the place in the greatest possible state of confusion. Colonels Posey and Paxter had resigned their commissions two days ago' and last evening gen. Mac Gregor resigned his command on that station, and re-embarked on board his brig, with his family and furniture. Colonel Ervin has been appointed to the temporary command, and a council of officers was to take place, to determine whether to risque a battle, or to abandon the place peaceably. The Morgiana's men and guns have arrived. They have now three armed brigs, and three schooners, besides about eighty men, exclusive of officers, making ninety-four in all; and military and naval stores arrived at St. Mary's this morning, in the ship Margaret, from New York—so that if the patriots consider the place worth holding, their force is certainly more than sufficient for that object.

" The Spaniards are said to be in considerable force at Cedar Point, about twenty miles to the southward of Fernandina, waiting for some transports with ordnance and military stores from St. Augustina. A few Florida militia are encamped at the Orange Grove, on the Main, in view of Fernandina, waiting to join the Spanish forces. It is said, and generally believed, that governor Coppinger will command in person.

Yesterday the hermaphrodite brig *Congress*, a Buenos Ayrean government vessel, formely the Calypso, of Philadelphia, appeared off Charleston bar, with her prize a Spanish ship from Havanna bound to Cadiz, with a cargo of sugar and coffee. The captain of the brig stated that they were bound to Amelia, and that he had taken five prizes, all of which had been ordered to the same place.

A sloop, one of com. Aury's squadron has arrived at Amelia Island.

FURTHER FROM AMELIA.

We have received the following intelligence from the south.—General Mac Gregor resigned on the 4th instant, after receiving the resignations of most of the persons originally on the expedition. The command is now in colonel Irvine from New York, and they profess a determination, to fight governor Coppinger, who is assembling a large force in the vicinity. His chief power will be our own countrymen, who are flocking to him from both sides of the rivier St. Mary's. Report gives him 800.—It is impossible at all events the present force will fail. They have neither talents nor recources nor popularity—for most men will always be against privateering nests—into which this is to be converted. The Morgiana with sheriff H——d arrived a few days ago—she has like the Argo, been the promised golden fleece. She has nothing for Mac Gregor—no money, men or train of cannon to batter—in short no munitions of war for him nor is she herself, as was intended, a puplic vessel—a mere privateer, not even hoisting the flag of the republic. General Mac Gregor resigned to colonel Irvine who was *duly elected* chief of the military republic. There are many causes of failure—discordant materials and private discontent improperly had against Mac Gregor, who had been stinted of resources and grossly deceived; and thus his conduct has been discolored. The New York expedition are all backed out or turned privateersmen—they have sent him nothing, and caballed abroad and with him to remove him—they have succeeded—and all of reflection have left the place with Sir Gregor. He has had one or two conspiracies to surprise the fort, and deliver it to the enemy. The general and his wife left Amelia on the 5th instant.

In the course of next week a full statement will be given of the whole expedition, &c. until then, the public, it is hoped, will suspend any opinion unfavorable to Mac Gregor—He has genius and honor, and deserves a better fate than to have been ruined in this enterprise by such paltry means.

The United States' brig Saranac arrived at St. Mary' s on the 4th instant, and a company of artillery, equipped as infantry, has been some weeks at Point Petre; undoubtedly we presume to protect the frontier seaport, which is now on account of its contiguity to contending forces particularly necessary.

Gedrukt, en Saturdags 's Morgens uitgeven
By WILLIAM LEE,
Drukker van Zyne Majesteit den Koning der Nederlanden.